

של שבעה טפחים כשיעור הכשר סוכה, שכן אין בה אלא שתי מחיצות בלבד, הדופן האמצעית ואותה הנמשכת עד סוף הקנים.

קא משמע לן הברייתא, שנידונת כולה כסוכה אחת, והרי היא כשרה אף שלא המשיך את הדופן השלישית עד סוף הקנים. לפי שכן היא עיקר מצות סוכה, שעושה לה שתי דפנות כהלכתן על פני כולה, ודופן שלישית טפח, ואין צריך שתהיה הדופן השלישית נמשכת על פני כולה.

רבה בר בר חנה אמר בשם רבי יוחנן,

דנה בקנים היוצאים לאחורי סוכה אחר דופן אמצעית, אלא בקנים היוצאים לפניו מן הסוכה, לצד רוח רביעית הפרוצה, ובאופן דמשכא ואולא חדא דופן בהדיהו, דופן אחת מדפנות הסוכה נמשכת ומהלכת עד סוף הקנים.

מהו דתימא, היינו סבורים לומר, כיון שלא המשיך גם את הדופן שכנגדה עד סוף הקנים, גילה בכך דעתו שאינו חפץ לצרף אותו מקום לסוכתו, אלא סוכה נפרדת היא, ועל כן יש לפוסלה, הואיל והא לית בה, שאין בה בסוכה החיצונה הכשר דפנות⁽³⁵⁵⁾

הפנימית שאינם אלא בנין עראי, אפשר שלא יעשו דפנות לסוכה החיצונית, קא משמע לן.

355. כן פירש מהרש"א, שכוונת הגמרא "והא לית בה הכשר סוכה" — שאין בה הכשר דפנות של שבעה טפחים. ובערוך לנר תמה, שהרי מלשון הגמרא לעיל בפירושו של עולא "והא בעינן הכשר סוכה", משמע שהכשר סוכה פירושו שטח רחב שבעה טפחים, ולא הכשר דפנות!?

ולפיכך פירש, שלא היתה כוונת הגמרא לומר שחסר בשיעור הדפנות, אלא סברה הגמרא שפסל היוצא מן הסוכה אינו צריך דפנות כלל, אבל כאן כיון שדופן אחת יוצאת ונמשכת על פני כל אורך הפסל, שמא נחשבת היא כסוכה לעצמה, ואם כן צריך שיהיה שיעור הפסל שבעה טפחים על שבעה טפחים כשיעור הכשר סוכה. קא משמע לן הברייתא, שאין נחשבת סוכה לעצמה, אלא הכל סוכה אחת. ואף שרק דופן אחת מהלכת על פני כולה, ואילו הדופן שכנגדה מקיפה רק את חלקה הפנימי, די בכך, שהרי עיקר מצות סוכה היא בשתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח, וראה עוד בילקוט

הפנימית כשרות לשמש גם כדפנות לסוכה החיצונית, הרי הלכה זו מבוארת כבר במשנתנו, בחצר מוקפת אכסדרה שנעשו מחיצותיה לצורך האכסדרה או לצורך הבית הסמוך לה, ואף על פי כן אם אין ביניהם לסכך הכשר ארבע אמות, נעשות הן דפנות לסוכה מדין דופן עקומה, ומוכח שאין צריך שיעשו הדפנות לצורך סוכה זו דוקא!?

ומחמת קושיא זו פירשו התוספות באופן אחר, שהנידון בגמרא אינו לגבי דפנות הסוכה שנעשו לצורך הסוכה החיצונית, אלא לגבי אותם קנים היוצאים חוץ לסוכה שכלל לא נעשו לצל, שכן לא היתה דעתו לשבת תחתיהם. וקא משמע לן, שאפילו הכי כשרים הם לסיכוך.

אלא שיש להבין: אם אכן לא נעשו קנים אלו לצל, מדוע יהיו כשרים לסיכוך!?

וכתב המאירי, שאין צריך ליחד את הסכך כולו לשם צל, ודי בכך שתחילת עשייתו היתה לכך.

והריטב"א כתב לישב את קושית התוספות: דסברה הגמרא, שכתלי הבתים הואיל ובנין קבע הם, ודעתו לעשותם לכל מיני התשמישים, נעשים דפנות הם לסוכה. אבל דפנות הסוכה